



ULSTEIN KOMMUNE

ØKONOMIPLAN 2021 TIL 2024

Verner Larsen / Steinar Nummedal
Kommunedirektør / økonomileiar

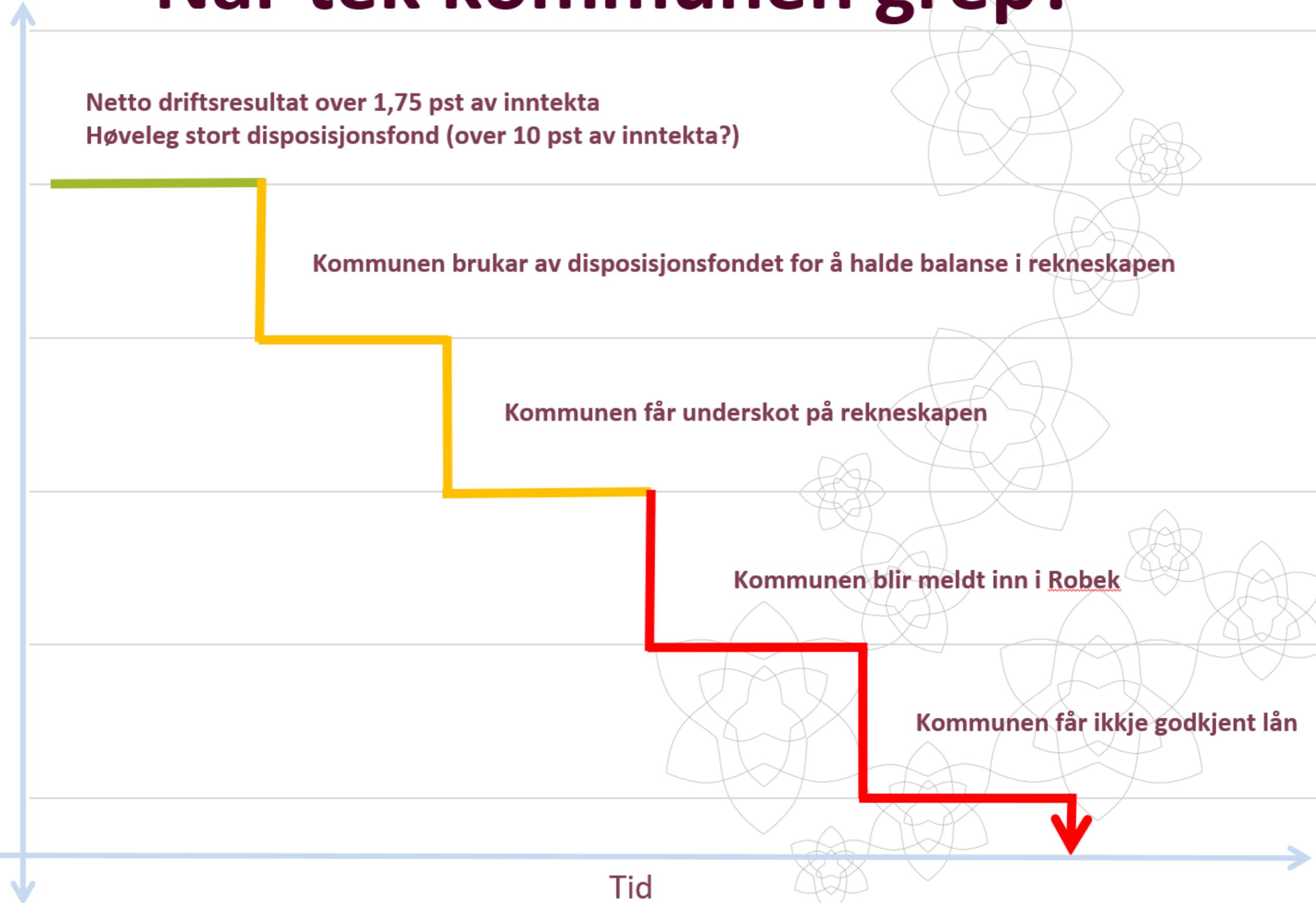


ULSTEIN - der baug bryt båre



Når tek kommunen grep?

Økonomisk balanse



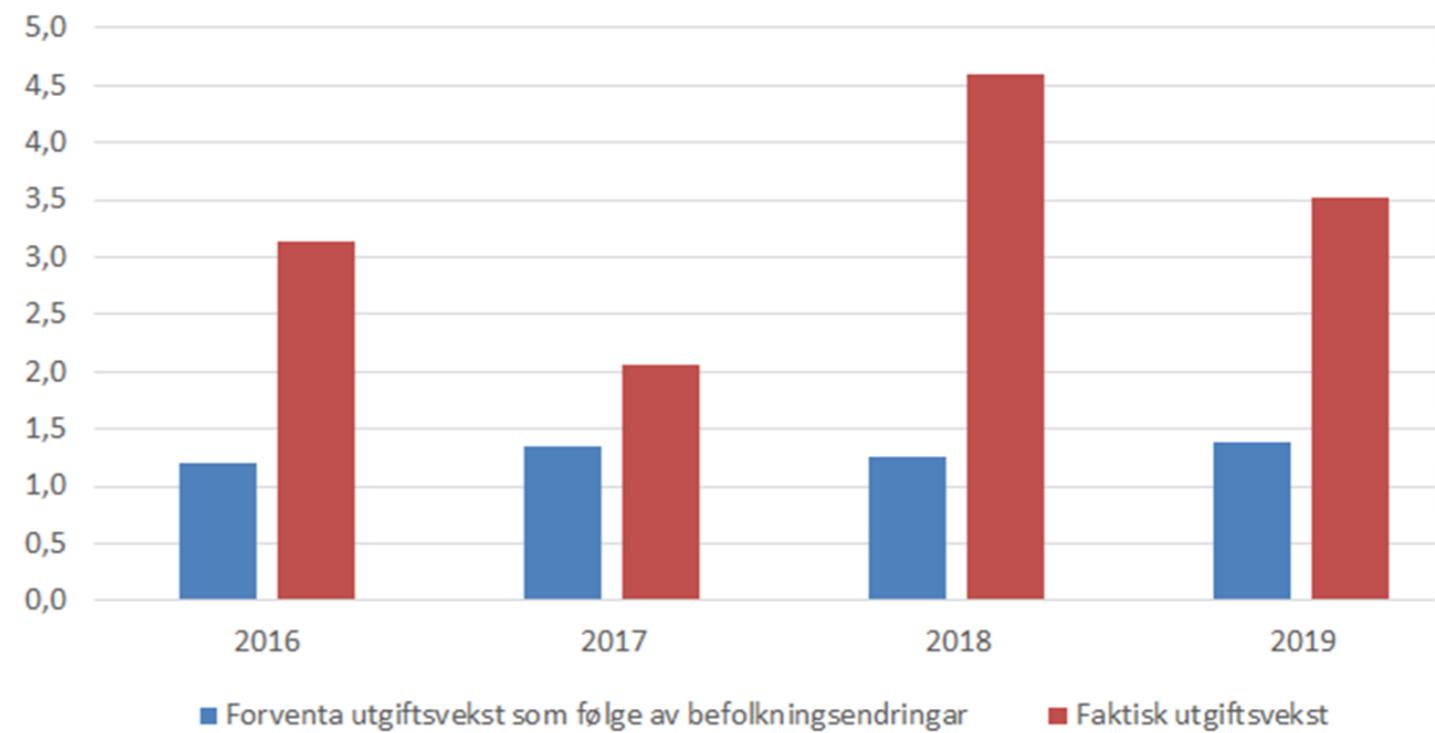
Bildet for Ulstein er veldig klart

- Stabilt folketal – ikkje vekst
- Auka kostnader og manglande finansiering innanfor helse og omsorg
- Auke i kostnader til nye bygg
- Ulstein kommune er pressa mellom auka renter og avdrag og reduserte inntekter. Renter og avdrag sin andel av utgiftene aukar.

Helse og omsorg

- Auka kostnader og manglende finansiering
- Bruk ut over budsjett i 2020 på rundt 15 mill. kr
- Etterslep jf KS oversikt
- Refusjon for særleg ressurs-krevjande omsorgstilbod

Vekst i utgifter i pleie og omsorg, mrd. kroner faste priser





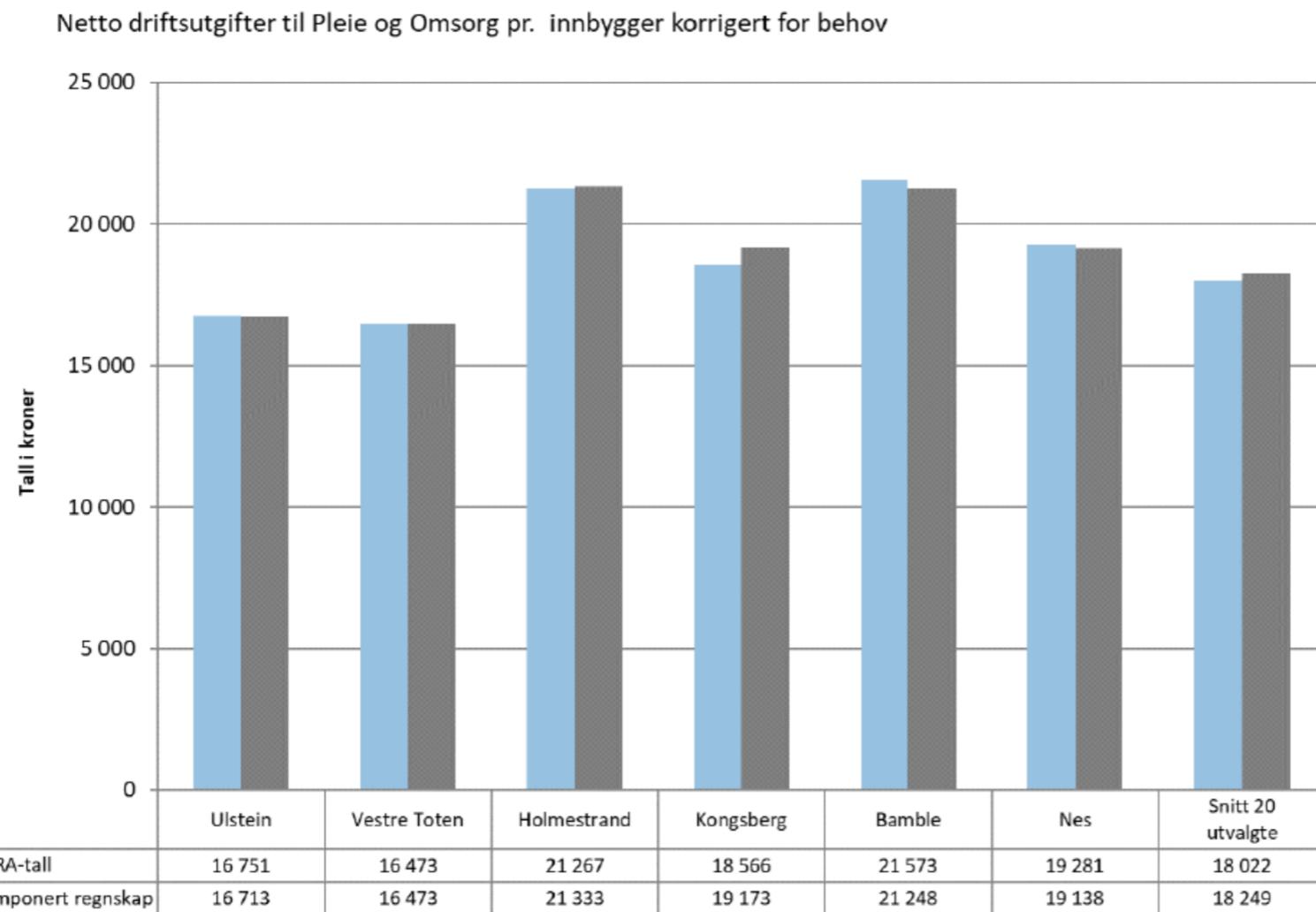
Detaljert analyse av pleie- og omsorgsdata for 2019

Analyse for Ulstein kommune, pleie og omsorgstjenester i KOSTRA
foreløpig versjon 06. oktober 2020

Rådgiver Einar Stephan

Kostander klart under snittet

Kommunens kostnader til pleie og omsorg ligger klart lavere enn snittet for 20 utvalgte kommuner



Figuren viser:

- Utgiftene (netto) i Ulstein i 2019, ført under pleie og omsorg (PLO) i KOSTRA, var klart lavere enn snittet i referansegruppen.
- Dekomponert regnskap er relativt likt med rapporteringen i KOSTRA. Dette skyldes at det har vært små behov for å gjøre korrigering manuelt mellom PLO og øvrige tjenesteområder.

Modell

- Renter og avdrag sin innverknad på driftsrammene må ned.
- Inntekter må opp / Eigedomsskatt forslått auka i to trinn med ein promille i 2021 og 2022
- Reduserte investeringar
- Omsorg – legg inn auke i rammene.

Modell

- Kutt 3 mill. kr i 2021 – vert konkretisert i budsjettprosessen
- Auke med 6,5 mill. i 2022 kr til 9,5 mill. kr.
- Auke med 5,5 mill. kr til 15 mill. kr i 2023 og 2024

Endra avsetting til disposisjonsfond	-7 424 425	522 458	3 148 780	2 115 434
Fremskreve fondsavsetting i økonomiplan 2020-2023	997 717	2 144 037	2 250 237	2 250 237
Endra avsetting til disposisjonsfond	-7 424 425	522 458	3 148 780	2 115 434
Ny avsetting (+) /bruk (-) av fond	-6 426 708	2 666 495	5 399 017	4 365 671

- Kommunen må arbeide systematisk for å redusere driftskostnadane på alle einingar. Vi må gå gjennom struktur, kvalitet og tenestenivå.
- Vi må redusere investeringar, etablere effektive einingar og utnytte teknologi og ressursar på ein betre måte.
- Vi kjem ikkje unna dei vanskelege spørsmåla som skulestruktur, organisasjonsstruktur, redusert tenestenivå, borttak av tenester og nedbemanning.

Føresethnader

- Budsjetterer i faste priser, men kompenserer for lønnsvekst
- Nye satsingar/auka kostnadar/kompensasjon for overskridingar: +
- Redusert inntekt: +
- Auka inntekt: -
- Innsparingstiltak/kostnadsreduksjon: -

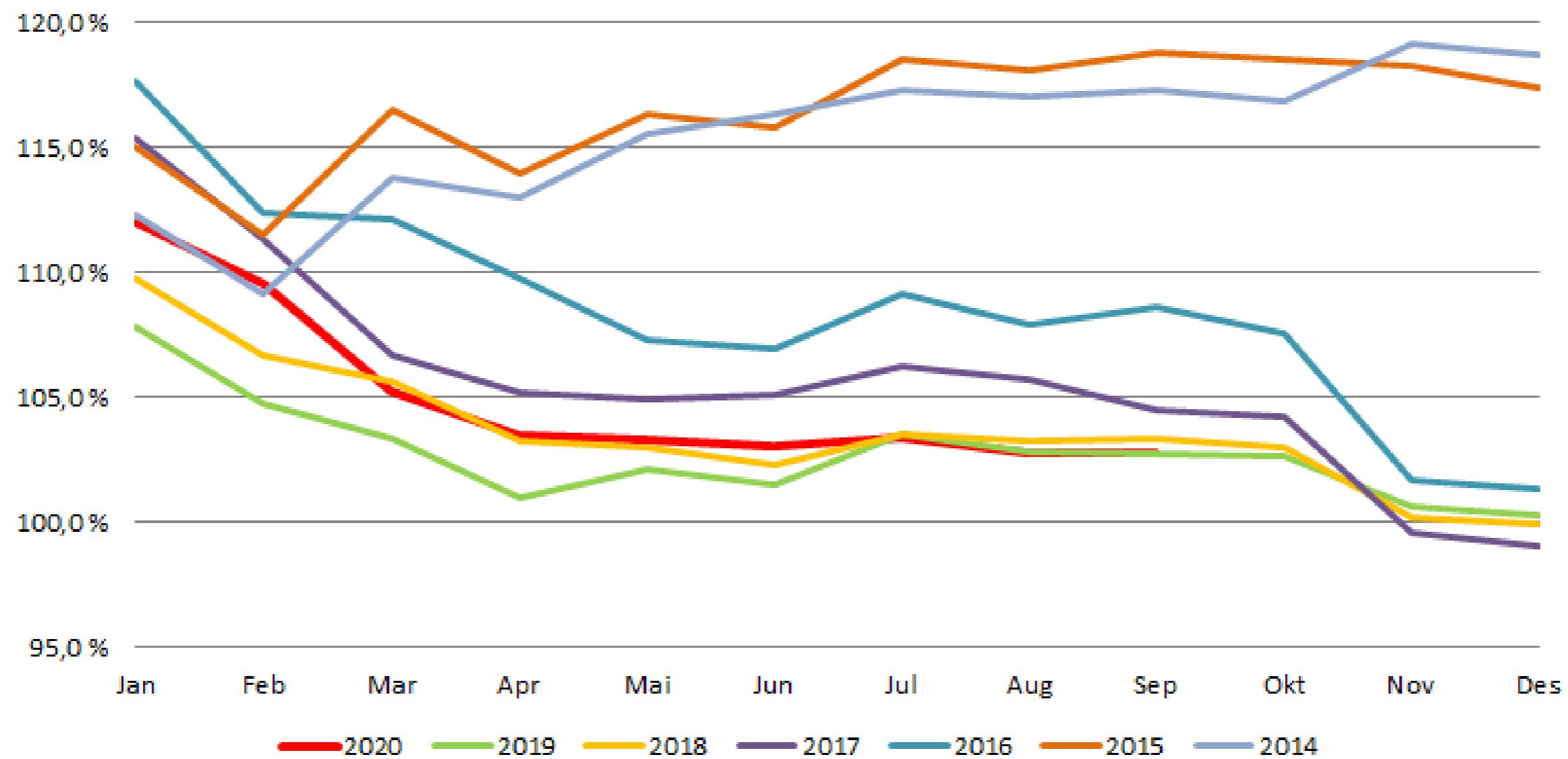
Auka skatt og rammetilskot i forhold til fjorårets økonomiplan

	2021	2022	2023	2024
Endring skatt	-10 560 000	-11 560 000	-11 560 000	-11 560 000
Endra rammetilskot i forhold til framskriving	2 809 000	2 809 000	2 809 000	2 809 000
Sum auka inntekt skatt og rammetilskot	-7 751 000	-8 751 000	-8 751 000	-8 751 000

- Den årlege auken på 1 mill.kr. i skatteinntekter som vart lagt inn i fjorårets økonomiplan er vidareført
- Lagt til grunn nullvekst i 2020 med omsyn til innbyggartal og brutto skatteinngang pr. innbygger lik landssnittet, sjå figur neste side (er i dag 8576 innbyggjarar, 5 fleire enn ved nyttår):

Utvikling i brutto skatteinngang per innbyggjar 2014-2020

**Brutto skatteinngang per innbyggjar, prosent av
landssnittet (akkumulert)**



Oppgåveendringar

	2021	2022	2023	2024
Overføring av skatteinnkrevninga til Skatteetaten	-259 109	-259 109	-259 109	-259 109
Staten tek over utbetaling av tilskot til andre trussamfunn frå 2021	-313 554	-313 554	-313 554	-313 554
Øyremerka statstilskot til frivilligsentralar	-441 000	-441 000	-441 000	-441 000
Sum verknad av oppgåveendringar/innlemmingar	-1 013 663	-1 013 663	-1 013 663	-1 013 663

- Trekt vel 1,8 millionar kroner for overføringa av skatteinnkrevjinga/arbeidsgjevarkontrollen (brukte 0,7 årsverk når vi gjorde det sjølve)
- Statstilskotet til frivillig sentralar vert igjen øyremerka

Moderat lønnsoppgjer (men usikkerheit knytt til Utdanningsforbundet og Sykepleierforbundet)

	2021	2022	2023	2024
Heilårsverknad 2021-> estimert effekt av lønnsoppgjer kapittel 4	958 498	958 498	958 498	958 498
Heilårsverknad 2021-> lønnsoppgjer kapittel 3 og 5	157 558	157 558	157 558	157 558
Sum heilårsverknad lønnsoppgjer	1 116 056	1 116 056	1 116 056	1 116 056

Korreksjonar/justeringar

	2021	2022	2023	2024
Ikkje val i 2024	-	-	-	-200 000
Auka ramme val 2021 (smittevern)	50 000	-	-	-
Justert budsjett kontrollutvalet	-59 412	-59 412	-59 412	-59 412
Justert budsjett SSIKT (inkl. investering)	296 098	296 098	296 098	296 098
Justering avtale livssynsnøytralt seremonirom	-35 000	-35 000	-35 000	-100 000
Justert budsjett barnehageområdet	2 387 096	2 387 096	2 387 096	2 387 096
Justering brakkeleige	-	14 000	14 000	14 000
Justert budsjett kompetansesenteret	267 151	-202 849	-242 849	-242 849
Justert budsjett flyktning	-99 904	2 260 496	3 099 496	3 099 496
Justering kjøp og sal av andre tenester UEKF	-32 750	-32 750	-32 750	-32 750
Ikkje lenger asylsøkjarborn i førskule	570 000	570 000	570 000	570 000
Korrigering vatn ansvar 3025 jfr budsjettnotat Momentum	-473 000	-485 000	-497 000	-509 000
Korrigering avløp ansvar 3026 jfr budsjettnotat Momentum	-420 002	-431 002	-442 002	-453 002
Korrigering feiing ansvar 3041 jfr budsjettnotat Momentum	-425 998	-435 998	-446 998	-457 998
Fjerne indirekte kostnadar VA og feiing fra budsjett	1 319 003	1 352 002	1 386 004	1 386 004
Fjerne kjøp av andre tenester frå UEKF, gammal brannstasjon	17 120	-	-	-
Fjerne budsjett felles arbeidssstyrke ansvar 3017	-101 038	-101 038	-101 038	-101 038
Sum korrigeringar/justeringar	3 259 364	5 096 643	5 895 645	5 596 645

- Budsjettet til flyktning er basert på 10 busettingar i 2021 og 2022 (IMDI bedt om 21 busettingar i 2021)

Innsparingar

	2021	2022	2023	2024
Utsatt samordning av stabsfunksjonar	700 000	700 000	700 000	700 000
Løysing for sjølvbetening ikkje realiserbart	650 000	650 000	650 000	650 000
Tilbakeføre uspesifisert innspARING øk.plan 2020-2023	7 550 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000
InnspARING 2021	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
InnspARING 2022		-6 500 000	-6 500 000	-6 500 000
InnspARING 2023			-5 500 000	-5 500 000
Reversering av/nye innsparingskrav	5 900 000	-1 350 000	-6 850 000	-6 850 000

- Låg inne uspesifiserte innsparingskrav på 7,55 og 6,8 millionar kroner i økonomiplanen for 2020-2023
- Desse er erstatta av nye innsparingskrav på til saman 42,5 millionar kroner over økonomiplanperioden

Lite rom for nye tiltak

	2021	2022	2023	2024
Årleg kostnad legevaktbil	65 000	65 000	65 000	65 000
Etablering av urnefelt på Osnes kyrkjegard - driftskonsekvens	3 600	-32 400	-34 780	-34 780
Auka inntekter e-Torg (digitalisering av byggesaksarkiv)	-	-95 000	-95 000	-95 000
Tilskott til utgreiing om regional reiselivssatsing	100 000	100 000	-	-
Digital utvikling - PPT	37 500			
Sum nye tiltak	206 100	37 600	-64 780	-64 780

Husleiga og FDV-kostnadar frå UEKF aukar grunna nye bygg

	2021	2022	2023	2024
Husleige/FDV-kostnadar ny barneskule	1 613 477	3 870 344	3 870 344	3 870 344
Husleige/FDV-kostnadar ny brannstasjon	-	1 531 990	1 531 990	1 531 990
Tbf reduksjon av husleige Arena i øk.plan 2020-2023/ny vurdering	1 175 000	799 000	423 000	47 000
Husleige kommunepsykolog	89 760	89 760	89 760	89 760
Fjerne husleige gammal brannstasjon	-	-81 260	-81 260	-81 260
Justert husleige Ulstein Arena (fase 2)	482 500	482 500	482 500	482 500
Justering husleige til UEKF	5 014	5 014	5 014	5 014
Overf av husleigeinntekter fra omsorg til UEKF	-240 664	-240 664	-240 664	-240 664
Sum auka/redusert husleige	3 125 087	6 456 684	6 080 684	5 704 684

- Fekk ikkje tippemidlar til Ulstein Arena grunna pandemien, lagt inn forventa tilskot med 32 millionar kroner over økonomiplanperioden

Finanspostar/driftskonsekvens av investeringar

	2021	2022	2023	2024
Auka inntekt Havbruksfondet 2021	-240 000	-	-	-
Antatt redusert utbytte frå Tussa	1 000 000	500 000	500 000	500 000
Justering av rentekostnad	-8 416 991	-7 875 762	-6 191 106	-5 142 560
Endring kalkulatoriske renter og avdrag jfr budsjettnotat Momentum	3 569 000	4 097 000	4 801 000	4 402 000
Justering av renteinntekt	660 000	660 000	660 000	660 000
Justert minsteavdrag i 2021	-750 000	-	-	-
Sum endra finanspostar	-4 177 991	-2 618 762	-230 106	419 440
Sum driftskonsekvens av investeringar	10 472	-496 016	-331 616	727 184

- Betydelege nedsette rentekostnadar i forhold til førre økonomiplan, som til dels vert motverka av auka husleige frå UEKF/mindre renteinntekter frå bankinnskot og sjølvkostområdet

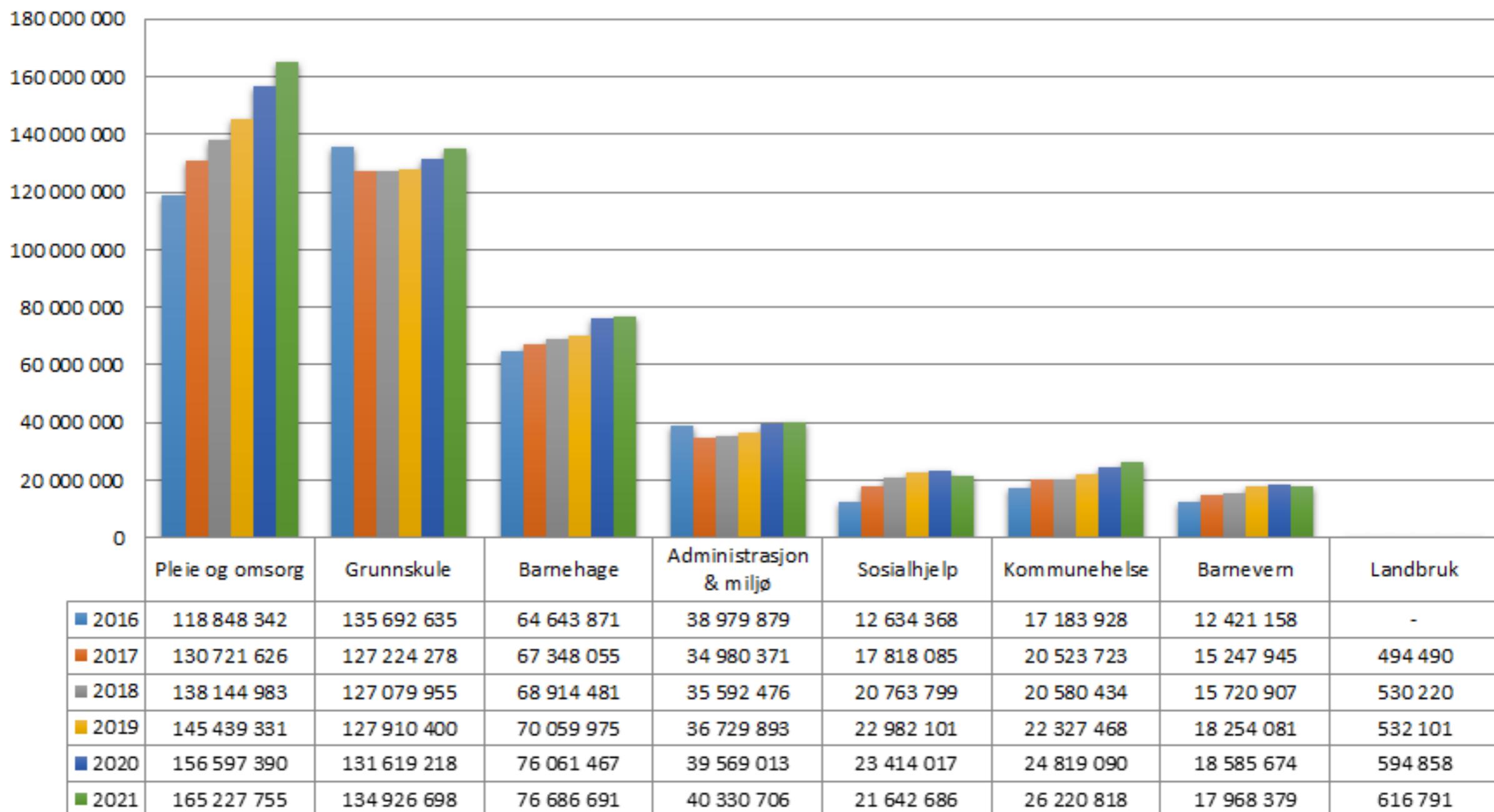
Overføring av/auka rammer til helse og omsorg

2021 2022 2023 2024

Endra rammer omsorg	12 500 000	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Overføring av budsjettramme frå skule til omsorg		-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000
Overføring av budsjettramme til omsorg frå skule		1 000 000	2 000 000	3 000 000
Sum endra rammer	12 500 000	12 500 000	12 500 000	12 500 000

Kroner

Sektorfordelt utgiftsbehov etter inntektssystemet Ulstein 2016-2021



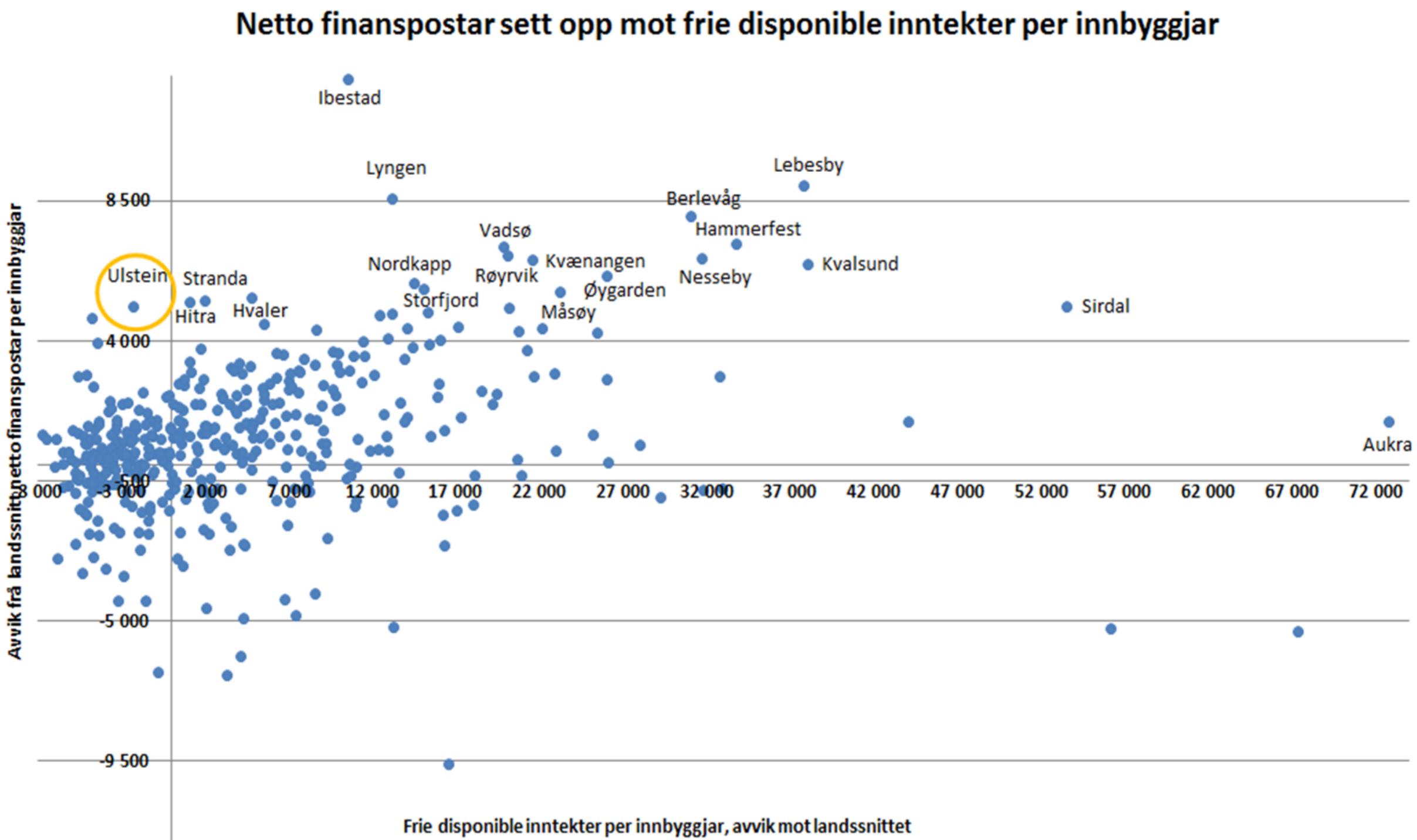
Eigedomsskatt/avsetting til fond

Auke eigedomsskatten til 2,75 % i 2021	-6 750 000	-6 750 000	-6 750 000	-6 750 000
Auke eigedomsskatten til 3,75 % i 2022		-6 750 000	-6 750 000	-6 750 000
		-6 750 000	-13 500 000	-13 500 000
Endra avsetting til disposisjonsfond	-7 424 425	522 458	3 148 780	2 115 434
Fremskreve fondsavsetting i økonomiplan 2020-2023	997 717	2 144 037	2 250 237	2 250 237
Endra avsetting til disposisjonsfond	-7 424 425	522 458	3 148 780	2 115 434
Ny avsetting (+) /bruk (-) av fond	-6 426 708	2 666 495	5 399 017	4 365 671

- Ser oss dverre nøydd til å auke eigedomsskatten både i 2021 og 2022 for å sikre berekraftig økonomi
- Budsjetterer med avsetting på 6 millionar kroner til fond over økonomiplanperioden, men reduksjon av fondet med 6,4 millionar kroner i 2021

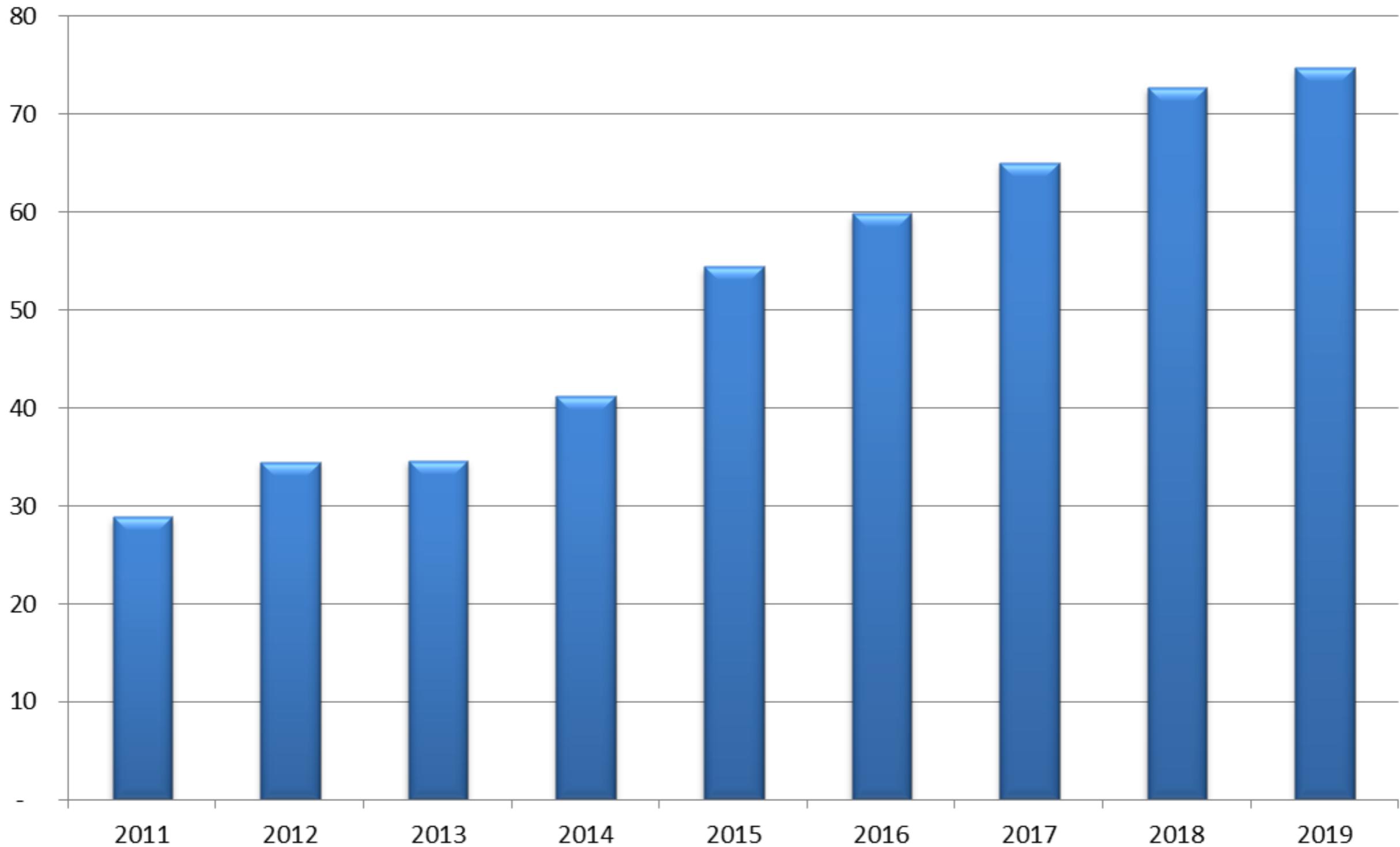
Kvifor må vi gjere dette?

- Hovud utfordringa ligg i gjelda sett opp mot inntekta – bruker vel 44 millionar kroner meir til netto finans og avdrag enn snittet, men har nesten 20 millionar kroner mindre i frie, disponible inntekter



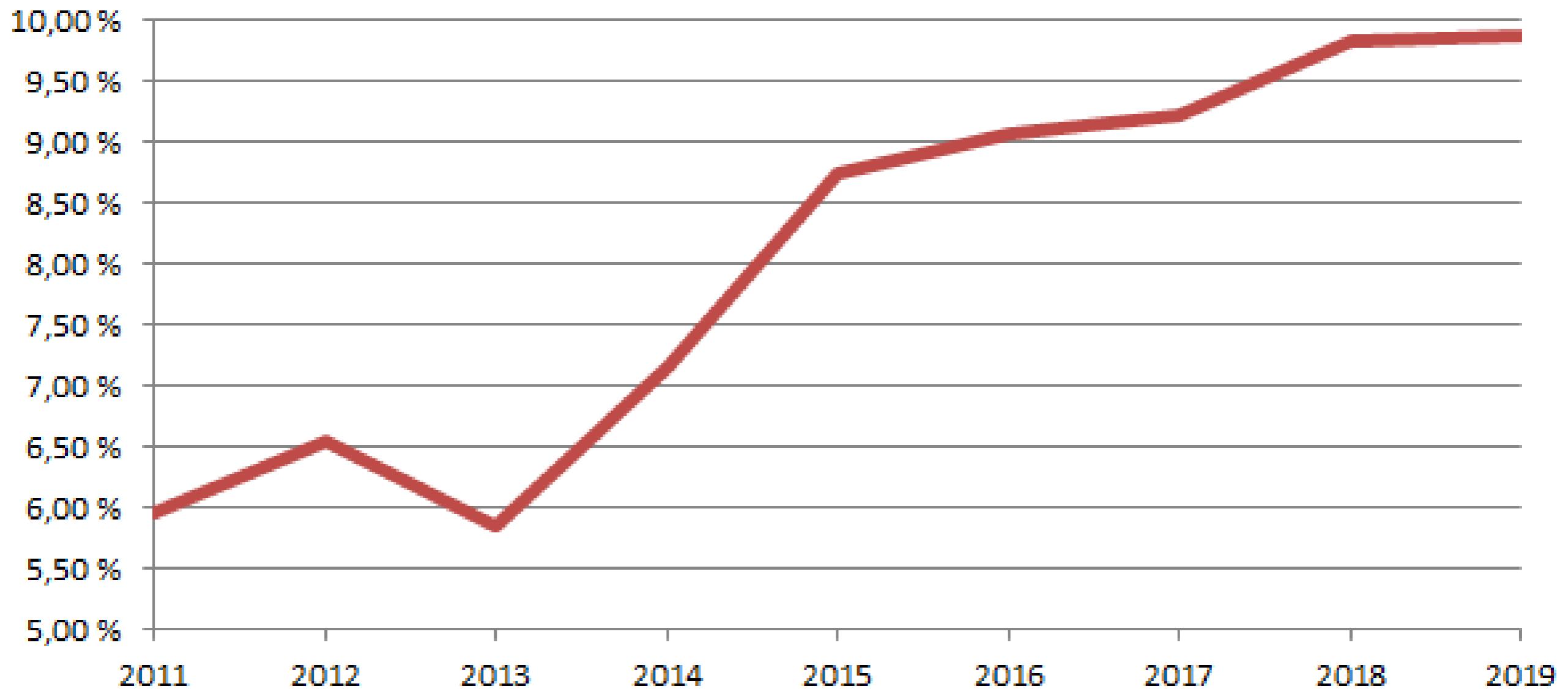
Fleire måtar å sjå dette på

Netto renter og avdrag, konsern (mill.kr.)

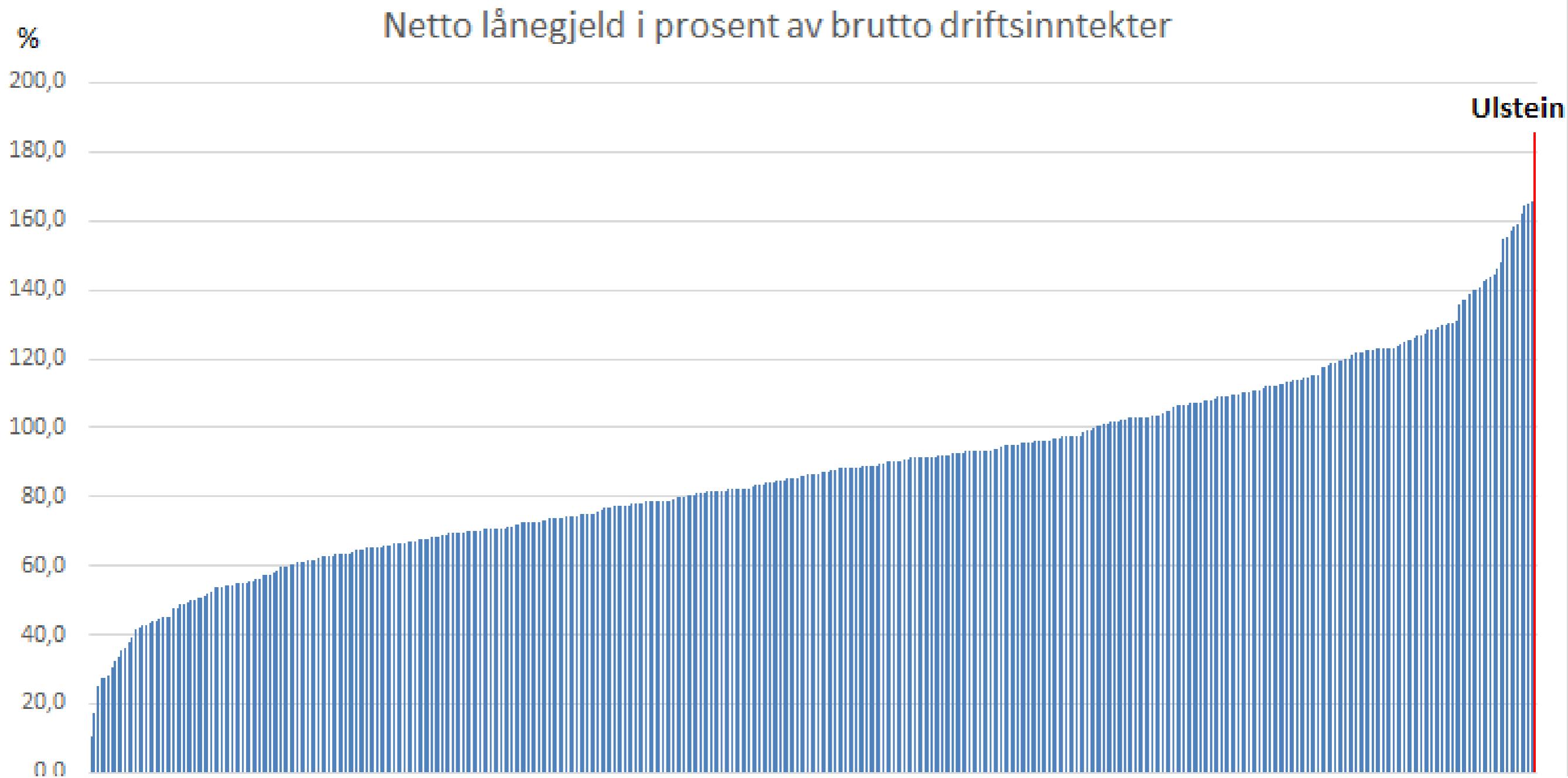


Målt mot inntekt

**Netto renter og avdrag i % av brutto
driftsinntekt (konsern)**



Målt mot resten av landet



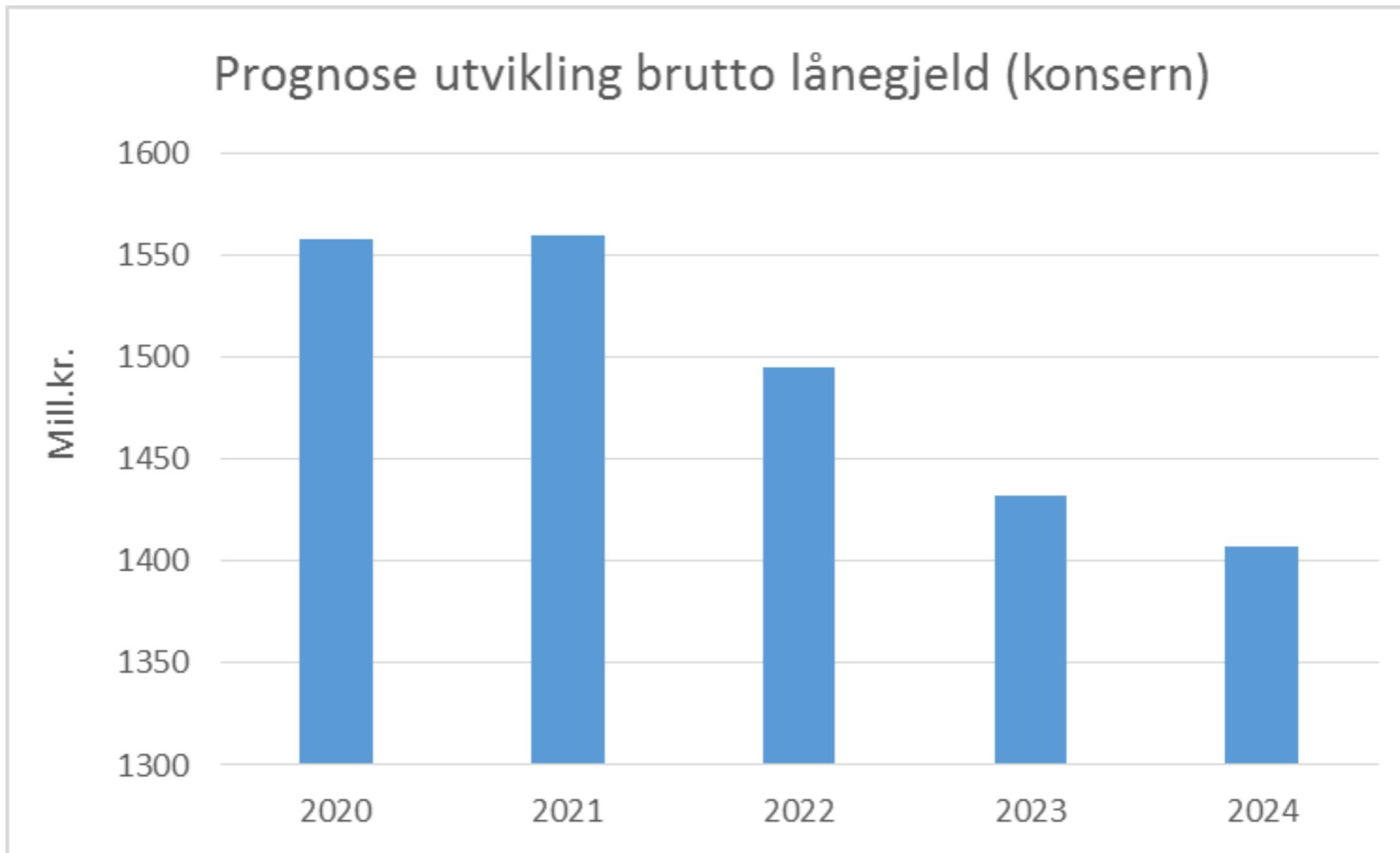
Lånegjelda bør ned – foreslår å skyve på investeringar

§ 5-5. Bevillingsoversikt – investering *Økonomiplan til fordeling*

Tal i 1 kroner	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Frå bevillingsoversikt:				
Investeringar til fordeling (netto)	48 050 000	22 150 000	25 000 000	40 625 000

Fordeling på prosjekt/ område	2021	2022	2023	2024
Oppgradering av Ulstein kyrkje	275 000	4 775 000	0	0
Etablering av urnefelt på Osnes kyrkjegard	925 000	0	0	0
Gravplass - grunnerverv/arkeologi	0	0	10 000 000	2 500 000
Rådhusfunksjon	12 000 000			
Sentraladm.,kyrkje mm	13 200 000	4 775 000	10 000 000	2 500 000
IKT-utstyr skulane	750 000	750 000	0	0
Ny barnehage (oppstart 2024)	0	0	0	23 125 000
Utbygging Ulsteinvik barneskule	8 000 000			
Forskottering av tippemidlar til ny turnhall	5 700 000			
Oppvekst	14 450 000	750 000	0	23 125 000
Ny brannstasjon	6 300 000	0	0	0
Digitalisering av byggesaksarkiv	750 000	1 625 000	0	0
Investering vatn 2021-2024	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Investering avløp 2021-2024	5 100 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Teknisk etat	19 150 000	16 625 000	15 000 000	15 000 000
Velferdsteknologi 2018/19/20/21	1 250 000	0	0	0
Helse og Omsorg	1 250 000	0	0	0
Sum fordelt	48 050 000	22 150 000	25 000 000	40 625 000

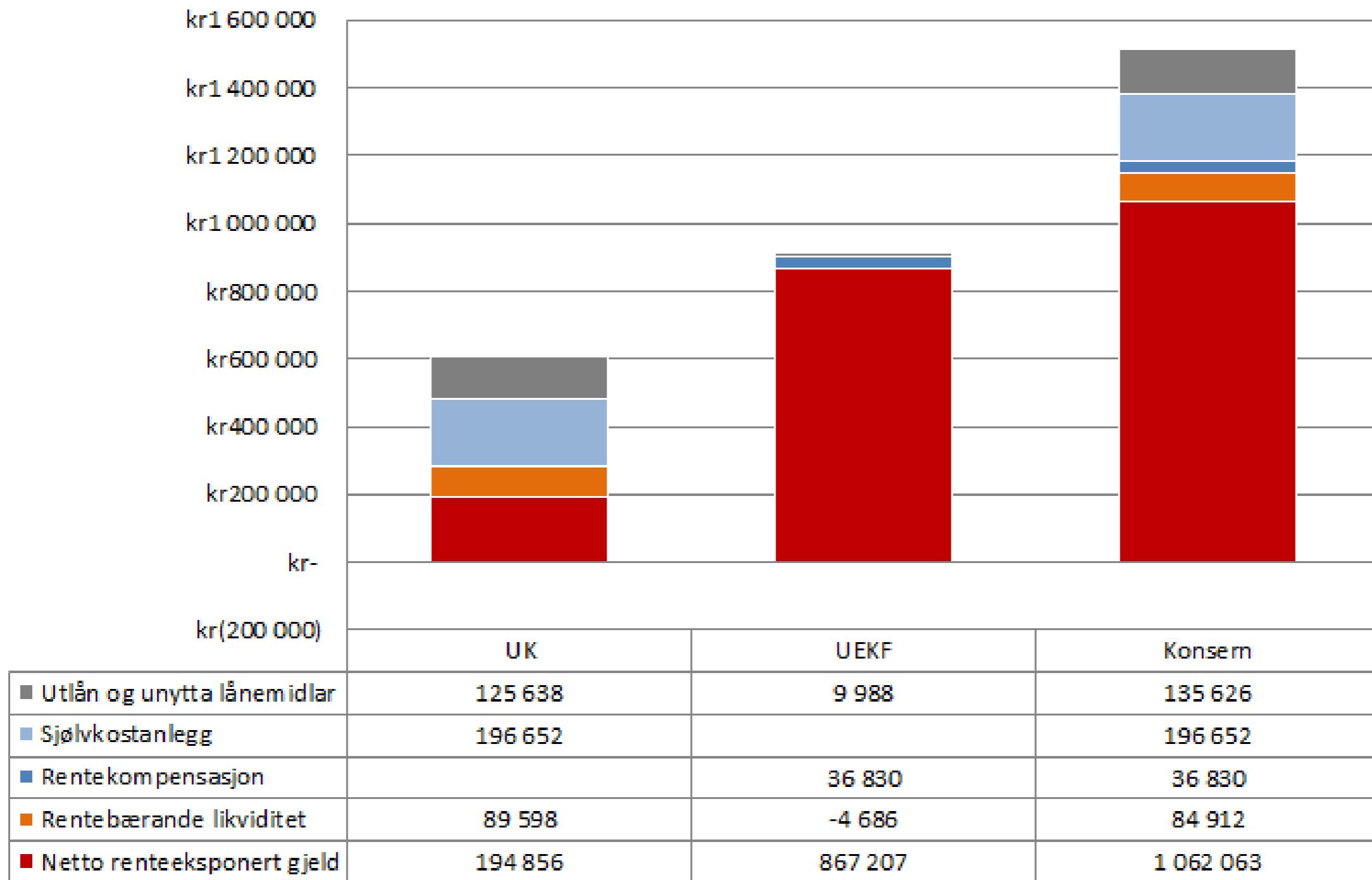
Prognose brutto lånegjeld 2020-2024



- Føresetnad: ekstraordinære avdrag på 32 millionar kroner (tippemidlar Ulstein Arena) og 82,7 millionar kroner (tomtesalsinntekter Skeide) i økonomiplanperioden

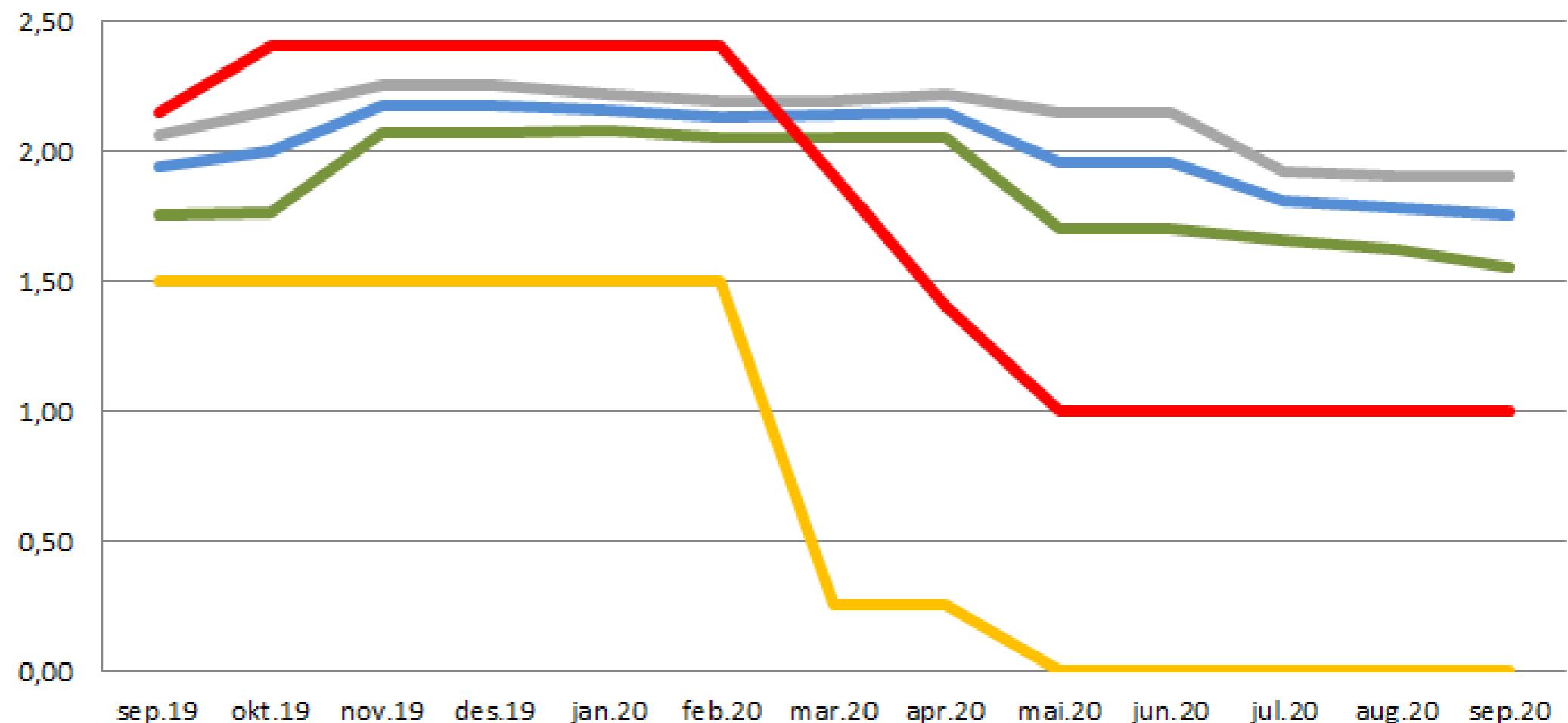
Netto renteeksponert gjeld – renta vil berre stige med 2 ½ - 3 millionar kroner ved 1% renteauke

Netto renteeksponert gjeld Ulstein kommune (1000 kr)



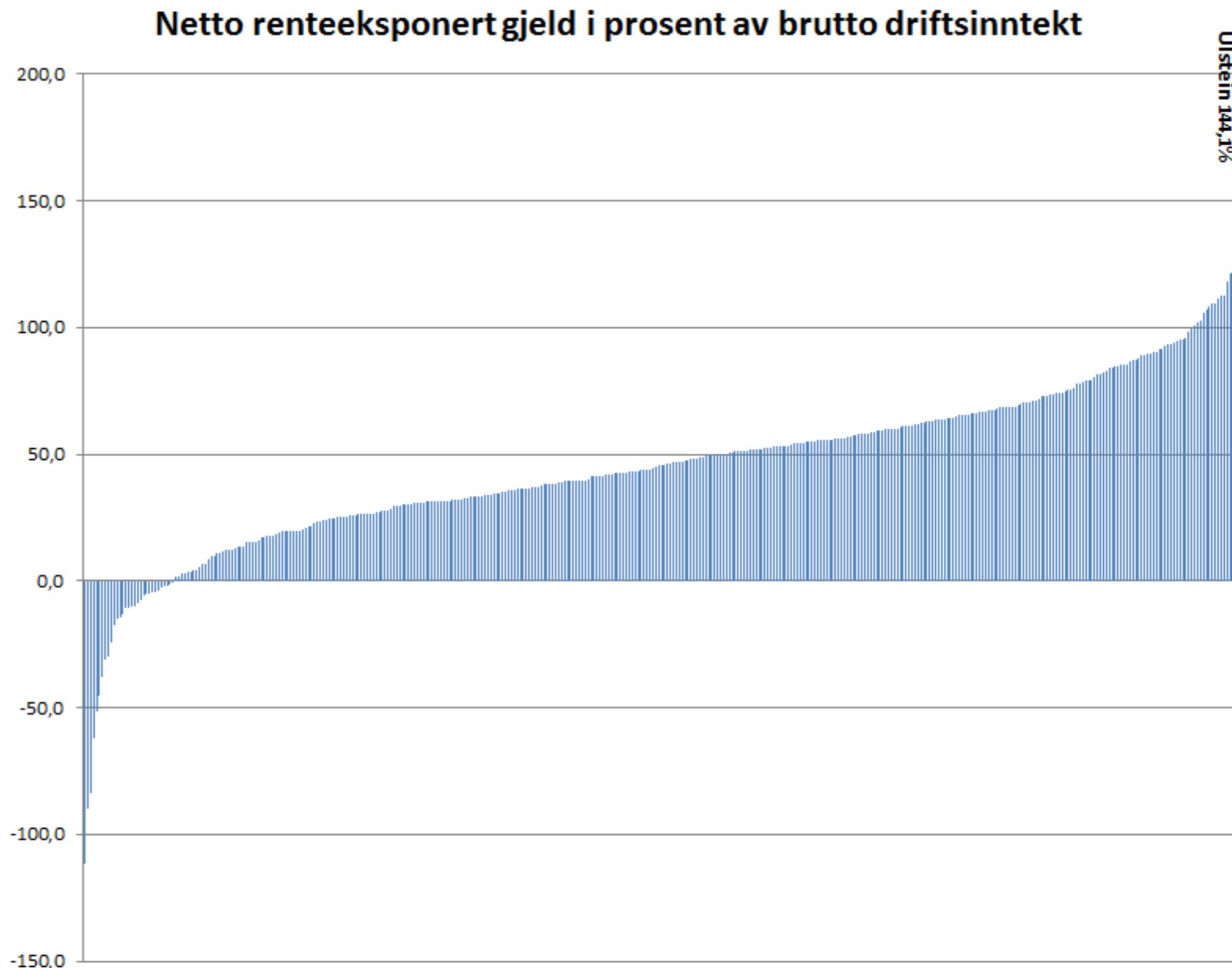
Motstykket er avgrensa nytte av rentenedgangen

Utvikling snittrenter i Ulstein vs styringsrenta til Norges Bank og PT-renta til KBN siste 12 mnd.



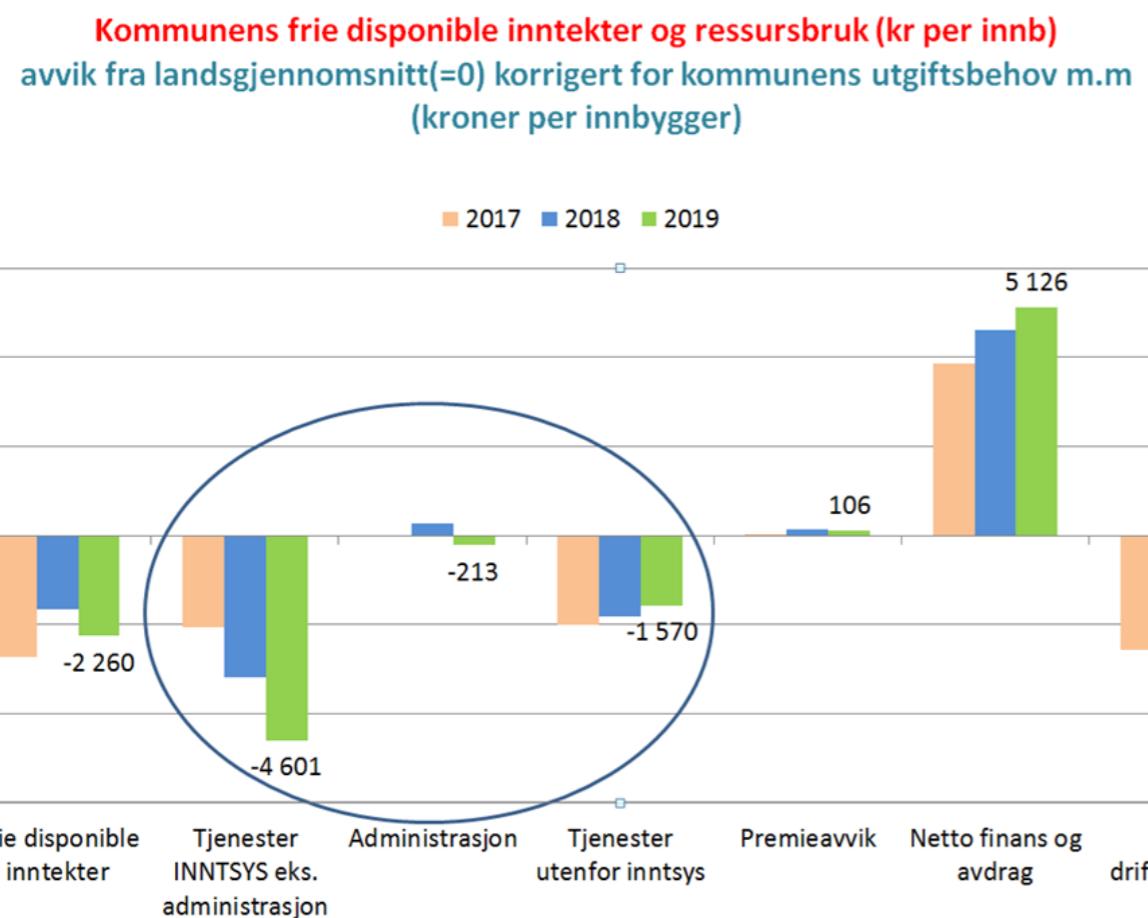
	sep.19	okt.19	nov.19	des.19	jan.20	feb.20	mar.20	apr.20	mai.20	jun.20	jul.20	aug.20	sep.20
Snittrente UEKF	2,06	2,16	2,25	2,25	2,22	2,20	2,20	2,22	2,15	2,15	1,92	1,91	1,91
Snittrente UK	1,76	1,76	2,07	2,07	2,08	2,05	2,06	2,06	1,70	1,70	1,66	1,62	1,56
Snittrente konsern	1,94	2,00	2,18	2,18	2,16	2,13	2,14	2,15	1,95	1,95	1,80	1,78	1,75
Styringsrente Norges Bank	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	0,25	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PT-rente Kommunalbanken	2,15	2,40	2,40	2,40	2,40	2,40	1,90	1,40	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Forsiktig rentestrategi har si pris, men den er valt for å unngå store kutt i tenestetilbodet ved brå renteoppgang



Kva med å redusere kostnadene?

- Ulstein har lave produksjonskostnadene med god kvalitet på tenestene – skal ein ned 20 millionar kroner i nettokostnad, vil ein drive nest billigast i landet etter KS si rekneskapsmodell

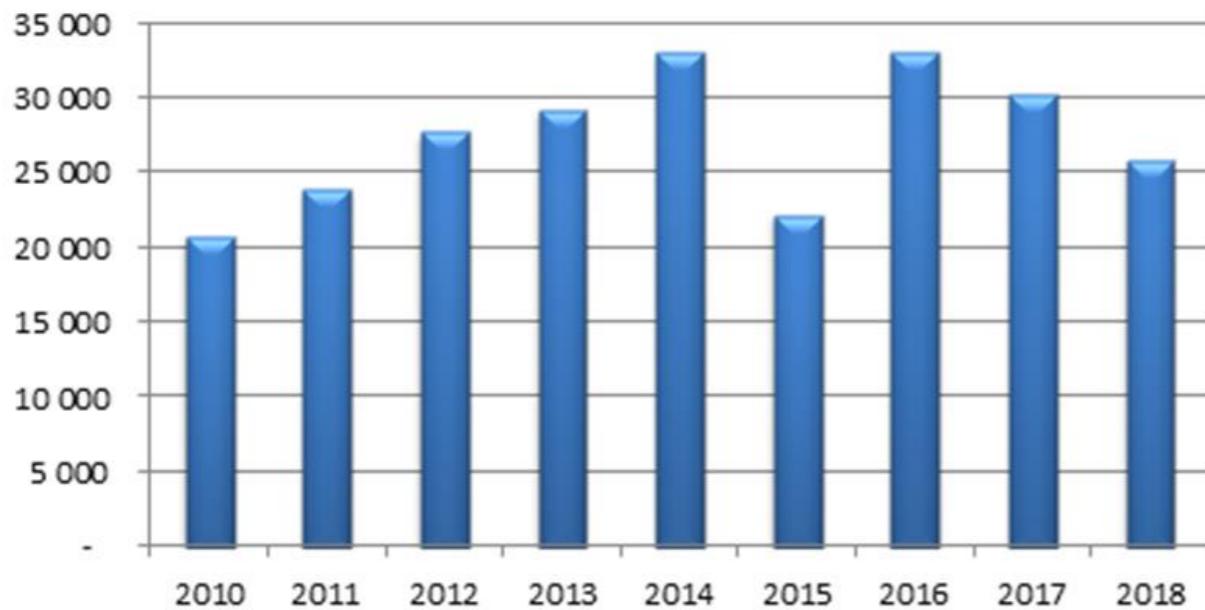


Kommune	Inntektsgrunnlag korrigert, kroner per innbygger	Avvik netto finans og avdrag, per innb.	Avvik netto driftsresultat, konsern per innb.	Avvik kostnadsnivå per innb.
1 ENEBAKK	-7 710	981	379	-9 351
2 STJØRDAL	-4 627	1 182	2 816	-8 635
3 OS	-5 021	812	2 273	-8 231
4 NANNESTAD	-5 753	96	1 999	-8 107
5 ULLENSAKER	-5 597	2 871	-933	-7 790
6 HÅ	-6 137	422	811	-7 267
7 ASKØY	-7 509	840	-1 372	-7 198
8 HORTEN	-5 921	1 147	96	-7 196
9 KLEPP	-6 202	-650	1 301	-6 948
10 ØVRE EIKER	-6 529	444	-276	-6 900
11 AURSKOG-HØLAND	-5 574	1 042	53	-6 872
12 LARVIK (fra 1.1.2018)	-5 739	-206	1 092	-6 652
13 SULA	-6 878	836	-1 103	-6 650
14 GJERDRUM	-4 677	388	1 261	-6 574
15 ULSTEIN	-2 260	5 126	-1 109	-6 384

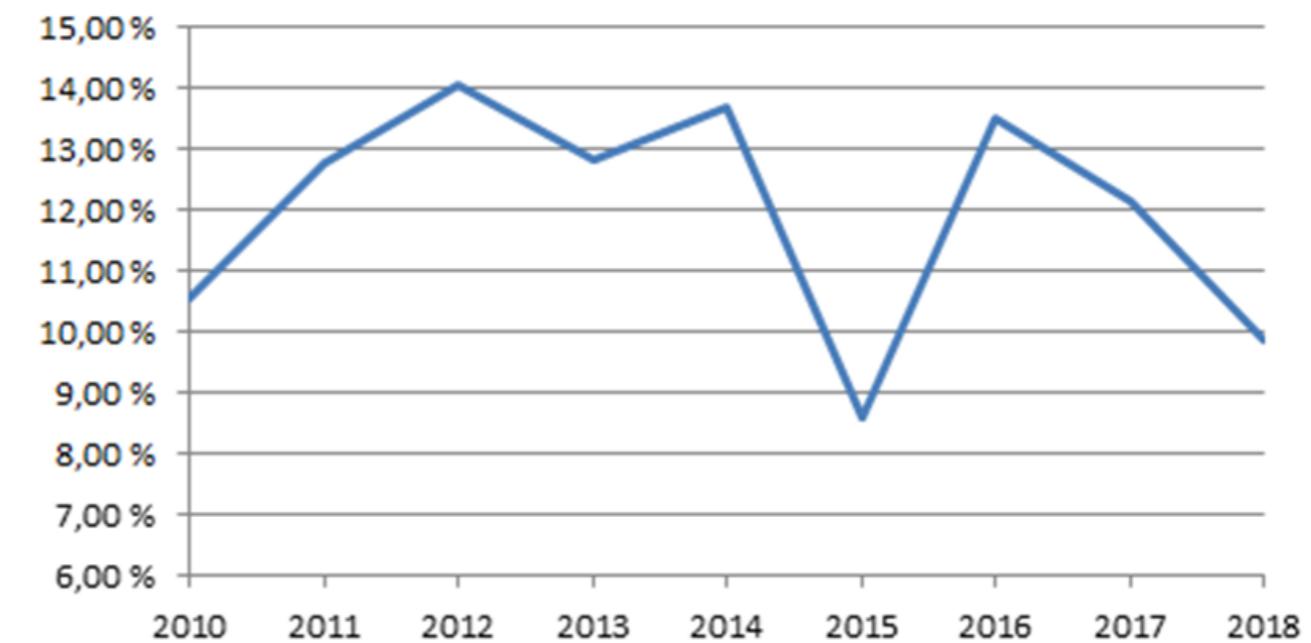
Andre forklaringsfaktorar

- Klar nedgang i skatteinntektene målt mot resten av landet frå 2015, kva vil skje med formuesskatten når verdsetjingsrabatten på arbeidande kapital vert auka?

Formuesskatt 2010-2018 (1000 kr)



Andel formuesskatt 2010-2018



Andre forklaringsfaktorar

- Stramt kommuneopplegg
- Svak folkevekst siste 3 åra (vekststrategi)
- Kommunereform (vert trekt om lag 7,6 millionar kronar i basistillegg for å vere «frivillig liten»)
- Utgiftsvekst pleie og omsorg (jamfør innleiinga til kommunedirektøren)
- Stadig innstramming i refusjonsordninga for særleg ressurskrevjande helse- og omsorgstenester
- Forholdet mellom primær- og spesialisthelsetenesta (mindre døgnbehandling og kortare liggetid på sjukehusa)
- Reduserte inntekter grunna færre busette flyktningar og nedlegging av asylmottaket (men siste signala frå IMDI er positive)